

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Управління ризиками в експортній діяльності підприємства»

Виконав: студент 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.02,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Назаров С.О.

Керівник: к. е. н., доцент Серпухов М.Ю.

Рецензент: д. е. н., професор Ушакова Н.Г.

Харків – 2015 рік

Актуальність і практична значущість обраної теми. Одним із найбільш актуальних і першочергових завдань для вітчизняних підприємств на сучасному етапі розвитку економіки України є ефективна організація їхньої зовнішньоекономічної діяльності, зокрема, формування валютної політики підприємства, основою якої є управління валютними ризиками, що виникають у результаті коливань валютних курсів.

Підприємство, в обороті якого значну частину займають угоди в іноземній валюті, є досить чутливим до валютного ризику. Це означає, що рух коштів підприємства залежить від зміни валютних курсів. Багато фірм, спираючись на різні теорії фінансового менеджменту. Намагаються управляти валютними ризиками, інакше кажучи, хеджують себе від коливань валютних курсів. Хеджування припускає, що підприємство займає таку позицію відносно ризику, яка дозволяє елімінувати вплив змін курсу валюти на вартість контракту і визначити майбутні фінансові потоки.

Оскільки вітчизняні підприємства порівняно недавно стали досить самостійними на світових ринках, у них ще не вистачає досвіду та кваліфікації у формуванні політики управління валютними ризиками.

Безумовно, існує ряд авторів, які так чи інакше досліджували його, хоча в основному це зводилося до дослідження управління валютними ризиками. Але це лише певна частина основної проблематики. Необхідно вміти не тільки визначати валютні ризики, вимірювати їх і використовувати ту чи іншу стратегію хеджування, а й на практиці активно їх застосовувати в діяльності підприємств. Безпосередньо область дослідження повинна охоплювати питання, пов'язані з наслідками валютних ризиків.

Дослідженням різних аспектів управління ризиками в експортній діяльності підприємства займалися наступні вітчизняні за кордонні вчені-економісти: Ансофф І., Виханский О., Кинг У., Клиланд Д., Круглов М., Стрикленд А., Томпсон А., Філіпенко А., Шершньова З. та інші.

При всій значущості розробок зазначених авторів і певному рівні опрацюванні проблем поки що відсутні комплексні розробки, які б повністю

розкрили теоретичні засади та практичні аспекти управління валютними ризиками підприємств.

Все вищевикладене обумовило вибір теми дослідження, її актуальність, значимість та практичну спрямованість.

Об'єкт дослідження становлять процеси управління ризиками в експортної діяльності підприємства.

Предмет дослідження становлять теоретико-методичні підходи та практична діяльність ТОВ «ТОНІК+» з управління ризиками у зовнішньоекономічній діяльності.

Мета та завдання роботи. Метою роботи є узагальнення методичних та засад управління валютними ризиками у зовнішньоекономічній діяльності, проведення аналізу валютних ризиків, аналіз та розробка рекомендацій з підвищення якості управління ризиками в експортній діяльності підприємства ТОВ «ТОНІК+».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- проаналізувати теоретичні та методичні підходи до визначення економічної категорії управління ризиками;

- провести фінансово-економічний аналіз діяльності ТОВ «ТОНІК+»;

- проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність ТОВ «ТОНІК+»;

- провести аналіз системи управління ризиками в експортній діяльності підприємства ТОВ «ТОНІК+»

- визначити напрями вдосконалення управління ризиками в експортній діяльності підприємства ТОВ «ТОНІК+»;

- проаналізувати ефективність запропонованих рекомендацій

Використані інформаційні джерела та методи. В роботі було використано інформаційні матеріали, що характеризують зовнішньоекономічну діяльність підприємства, звіти ТОВ «ТОНІК+», монографічну та учбову літературу, періодичні видання, тощо.

Практичне значення одержаних результатів дипломної роботи визначається обґрунтованими пропозиціями щодо розробки та впровадження методичних засад управління валютними ризиками у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

Використання запропонованого підходу до управління ризиками в експортній діяльності підприємства ТОВ «ТОНІК+» дозволить уникнути негативного впливу коливань валютних курсів на діяльність підприємства.

Робота складається з вступу, трьох розділів, додатків та списку літератури.

Ключові слова: ЗЕД, управління валютним ризиком, експортна діяльність, хеджування, ф'ючерсні контракти, внутрішній валютний ризик..